

Berndt Wågman med motorsågen och Arne Sandberg vid rotvältan frilägger den anrika hälsokällan i Österskogen. Bild: EDDY ROSENLOF

Efter hårt arbete smakar det bra med fika! Från vänster: Berndt Wågman, Arne Sandberg, P-O Tureson och Monica Wickman. Bild: EDDY ROSENLOF

Nu porlar vattnet i hälsokällan igen

Rotvältan som stoppade flödet har tagits bort

BOXHOLM (LT)

Det är flera som observerat att miljön vid den gamla fina hälsokällan i Österskogen inte varit som den var tidigare. Ett träd lade sig precis ovanför källan och trädets enorma rotvälta blockerade vattenflödet så efter att detta inträffat har det inte gått att släcka törsten vid källan. Men efter en arbetsinsats med motorsågar och annan utrustning porlar åter vattnet från berget...

I början av september i år kunde man i Länstidningen läsa om en hälsokälla i Boxholms kommun. Det var Linnefors hälsokälla som hade återinvigts, en källa som var flitigt besökt på sin tid, bland annat så lär ju Jöns Jacob Berzelius år 1808 ha besökt källan på Linnefors ägor.

I Österskogen finns det också en hälsokälla, och man kan nog anta att den källa numera är något mer känd än Linnefors hälsokälla, den ligger ju mitt i Boxholmsbornas motions- och rekreationsområde. Källan är belägen bara någon kilometer norr om kvarteret Fällhagen och alldeles nära ett motionsspår. Österskogens hälsokälla brukar källan kallas, fast förr i tiden lär namnet ha varit Rökällan, åtminstone enligt en gammal tidningsartikel som Ingemar Carlsson författat. Ingemar skriver vidare att "Rökällan i Österskogen har ingenting av vidskepelse över sig (vilket Rosebo källa söder om Boxholm har). Många söndagsvandrare gick förr till källan för att dricka hälsovatten".

I Föreningen Krafttagets bildsamling finns en gammal bild på en kvinna vid hälsokällan i Österskogen. Bilden bör vara tagen nära det förra sekelskiftet och kvinnan lär vara fru Hedvig Forsberg.

När Föreningen Krafttaget och Boxholms OK för åtta år sedan hade en söndagstur vid hälsokällan så berättade Sten Nordquist att han besökte källan för första gången på 1930-talet, och det var när kraftledningen alldeles intill byggdes. Kraftledningsbyggnaderna blev enormt lyckliga när Sten kunde tala om för dem var de kunde dricka vatten, och Sten blev också belönad av arbetarna för upplysningen!

Idag sitter en skylt intill motionsspåret som visar vägen in till hälsokällan. Lite närmare källan finns en tavla med mer allmän information, till exempel kan man läsa om den ganska ovanliga Vätterosen som förr var vanlig vid hälsokällan och som man fortfarande kan få se på platsen med lite tur. I motsats till många andra klorofyllfria växter så är inte Vätterosen beroende av samarbete med svampar, utan i stället lever den som parasit på rötter av hassel och andra lövträd.

Lennart Johansson har i många år sett till att informationsskyltar funnits vid Österskogens hälsokälla och en gång lät Lennart ta vattenprover av källans vatten. Provet visade då att PH-värdet var 6,4 att nitrit och nitrat var 0 och att järnhalten var 0,05 ppm.

Det har varit en trevlig miljö i många år kring Österskogens hälsokälla med sittbänk och det porlande vattnet från berget, men tyvärr blåste ett

stort träd ner precis vid källan för en tid sedan och trädet ställde till det rejält. P-O Tureson konstaterade detta redan förra året och senare har även Monica Wickman under sina motionsvandringar i Österskogen observerat att miljön vid källan blivit betydligt mindre trevlig. P-O och Monica insåg att det omkullblåsta trädet - plus den stora rotvältan - måste bort och kommunen var inte intresserade av att bistå med någon hjälp. Det visade sig efter ett tag att hälsokällan ligger på en bit mark som ägs av en privat markägare boende i Västra Harg, men denne var välvilligt inställd till att trädet togs bort.

Monika och P-O fick kon-takt med Arne Sandberg samt med Berndt Wågman och en oktoberförmiddag tog sig dessa fyra personer till källan för att säga upp och få undan den stora granen som lagt sig precis ovanför källan, liksom trä-

dets rotvälta som skapat ett djupt sår precis vid vattnets utlopp.

Utrustade

med en vagn försedd med vinsch, motorsågar och en mängd annan trädfallsutrustning begav sig Monica Wickman, P-O Tureson, Arne Sandberg och Berndt Wågman till Österskogens hälsokälla för att få undan det besvärliga trädet. Berndt och Arne sågade och fällde och P-O och Monica var med och bar undan, och P-O är nöjd med vad de åstadkom.

Jo då, det gick bra. Och källan är numera frilagd från rotvältan så att man åter kan se vattnet porla vid källan.

Därmed kan Österskogens hälsokälla förhoppningsvis åter bli ett trevligt besöksmål för Boxholmarna, en plats där

man kan stanna till under motionsrundorna för att släcka törsten. Miljön runt omkring källan kan dock fortfarande förbättras och göras trevligare, och så kommer också att ske. Men det som varit det primäraste en tid - att få undan trädet och rotvältan - är nu åtgärdat. Det är en beundransvärd insats som gjorts, och till glädje för de som besöker den gamla anrika vattenkällan, antingen det är för att dricka vatten, studera den ovanliga Vätterosen eller bara för en stunds avkoppling.

Text: KLAS JOHANSSON

Rotvältan fanns precis där källan rinner upp. Trädet har lagt sig på berget ovanför och nägot vatten från källan porlar inte, även att det fortfarande rinner vatten någonstans från berget för det har hela tiden blivit blött nedanför källan. Bild: KLAS JOHANSSON

Det händer

Evenemangstips i Boxholms kommun

Handarbetscafé på bibblan

Välkomna till biblioteket på handarbetscafé på lördagarna. (Obs! Ej 19 nov.) Tid: Lördagar kl 10-13 t o m 17 dec. Plats: Boxholms bibliotek.

Ökad livskvalitet

Maria Asplund pratar om hur du ökar din livskvalitet och förverkligar dina drömmar. Vi ses i Atterbomsrummet. Biblioteket bjuder på kaffe eller te. Tid: 10-24, kl 18-19.45. Plats: Boxholms bibliotek.

En drömmares liv

Gustaf Appelberg från Östgötateatern blandar skrönor och fakta med tonsättningar av Dan Anderssons dikter. Föreställningen som är öppen för alla ingår i projektet "Kultur för äldre". Entré 120 kr, biljetter säljs vid entrén. Tid: 10-25, kl 19-20. Plats: Bjursdalens servicehus, Stora samlingssalen.

Vandring med Korpen

Boxholmskorpens torsdagsvandring ute i naturen. Vi går ca 3 timmar och stanar halvvägs för att avnjuta medhavd matsäck. Tid: 10-27, kl 9-12. Plats: Start vid Folkets hus.

Höstträff i bibblans bokklubb

Vi tipsar varandra om böcker vi läst eller tänkt läsa. Biblioteket bjuder på fika. Tid: 11-08, kl 18.15-19.45. Plats: Boxholms bibliotek.

Författarmöte: Ninni Schulman

Ninni är känd för sina deckare om journalisten Magdalena Hansson. Den senaste, Vår egen lilla hemlighet (2015), har fått mängder av lovord och sammanlagt sålt i närmare 400 000 ex. Fritt inträde. Biljetter hämtas på Boxholms bibliotek från den 10 oktober. Tid: 11-10, kl 18.15-19.30. Plats: Boxholms bibliotek.

MÖTESNOTIS

SPF Seniorerna Stenbocken Boxholm har haft sin medlemsträff för oktober på Trivselhuset Bjursdalen. Ordföranden inledde träffen med information från förbundsordförande Christina Rogestams besök i Mjölby. Vidare informerades om föreningens kommande resor och studiebesök. Johan Birath stod för dagens program. Han höll ett mycket uppskattat anförande om Carl Daniel Burén och hans utveckling av Boxholms Bruk. Burén förde mycket noggranna dagboksanteckningar som beskriver dåtidens leverne.

Anita Kierman